

DZIENNIK POLSKI

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurowo Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Marjański 1. 6 i 7 i Biuro dzienników Ludwika Płohna ulica Karola Ludwika 1. 9.

Wiednia: pp. pp. Haasenstejn & Vogler, (Otto Maas), M. Dukas, H. Schalek, A. Oppel's Nach., Rudolf Mosse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 38, rue de Varenne.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).

Doniesienia o służbach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct.

Prywatne korespondencje 12 i nekrologia 20 centów od wiersza.

Drobne ogłoszenia 1/2 centa od wyrazu. Pomieszczenia i sklepy po 1 ct. od wyrazu.

Reklamy w rubryce Nadesiane 30 ct. od wiersza.

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. miesięcznie 1 zł. 50 ct., za przesyłkę do domu dopłaca się 20 ct. miesięcznie.

Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, roczni 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 2 zł.

Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec, rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 fenigów — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego,” plac Marjański liczbą 6 i 7. Telefon Nr 171.

Kopisów Redakcja nie zwraca.

Numer „Dziennika Polskiego” kosztuje 6 ct.

wychodzi codziennie niewyłączając niedziel i świąt o godzinie 8. rano.

Wydawcy i właściciele: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

1896.

Lwów 30. grudnia.

Okres trzystu sześćdziesięciu pięciu dni, stanowiących rok, jest wprawdzie w dziejach świata, a nawet w rozwoju historycznym narodów znikającą chwilą, niemniej jednak rachuba ludzka uważa go za dość duży i zasługujący na kilka uwag retrospektywnych. W dniu nowego roku nie nastąpi z pewnością żaden rozdział w rozwoju wypadków politycznych, społecznych i ekonomicznych, których byliśmy świadkami lub uczestnikami w roku dobiegającym kresu; pójdą te wypadki swoim naturalnym, zwyczajnym, logicznym — a może i nieologicznym trybem, bo czas jest czemś jednostajnym, bez początku i bez końca, a więc nie potrzebującym żadnych przedziałów i okresów, ale ludzie gwoli własnego zorientowania się wprowadzili podział kalendarzowy, a w nim pewne dni roku wyszczególniają. Dniem takim dla świata chrześcijańskiego jest pierwszy stycznia. Kończymy rok stary i rozpoczynamy nowy, a leży to w naszej naturze, że nim przejdziemy ten próg kalendarzowy, stajemy na chwilę, by się obejrzeć za drogą; przebył i by z tego poglądu naszą siłą inwencyjną próbować horoskopów na przyszłość.

Rok ubiegły zasługuje na takie wspomnienie, bo ważne w nim rozegrały się wypadki, które może jeszcze na długie lata wywierają będą doniosły wpływ. Pierwsze miejsce należy się naturalnie w tym dziele sprawom politycznym. Nim się zdecydujemy przejść dzieje polityczne każdego z państw z osobna, uważamy za stosowne kilka ogólnych poczynić uwag, odnoszących się do dziejów politycznych wszystkich państw i narodów, biorących udział w rozwoju cywilizacyjnym i pochodzie kulturowym ludzkości.

Najważniejszą kwestją dla ekonomicznego położenia narodów jest kwestja pokoju. W tej mierze rok miniony o tyle jest pomyślny, że aż do jego schyłku wolno wnieść, że pokój zostanie utrzymany. Podróż cara do Paryża, gdzie doznał przyjęcia niezwykle, prawie rzecz można, przesadnie entuzjastycznego, wykazała niezawodnie w sposób niezbity, że dwuprzynierze istnieje, ale cele jego oznaczono przy inowach, wygłaszanych przy tej sposobności, jako skierowane ku utrzymaniu pokoju europejskiego. Niemniej poprzednie odwieczny cara Mikołaja u cesarza Austrii i Niemiec, tudzież niektóre inne objawy dawały rokowanie, że Rosja, przynajmniej w czasie najbliższym, nie będzie powolną Francji w jej dążeniach odwetowych. W pewnej mierze — wedle zapewnień urzędowych dyplomatów i oficjalnych kierowników polityki zewnętrznej, poczytawo należy także trójpzynieźmie środkowo-europejskie za podporę pokoju, której bynajmniej nie zachwiały świeże rewelacje księcia Bismarcka.

Cięgi, które się dostały Włochom w Afryce, wykazały wprawdzie dobitnie militarną niemoc jednego z trzech sprzymierzeńców, ale

wobec tego, że między królestwem włoskim a królem Menelikiem przyszło ostatecznie do zawarcia pokoju, a rząd włoski w porozumieniu z włoskim narodem zdecydowany jest zachęcać awanturniczej polityki zabarwej w Erytrei, możliwa jest rzecz, że Włochy — naturalnie jeżeli istotnie zmagają się po szkodzie — potrafią się zregenerować politycznie i finansowo.

Niemiec Włoch równowagi się po części militarną zasobnością Francji, która właśnie w ostatnich czasach była przedmiotem żywych rozpańiętywań państwowych. Do tego przybywa jeszcze fakt, że, jak się wydaje, serdeczny stosunek między Francją a Rosją stał się w ostatnich dniach cokolwiek chłodniejszym. Nietylko wstrzeźliwość Rosji w sprawie odwetu tennu winna, ale przede wszystkim okoliczność, że Rosja nie chce popierać planów Francji co do reform w Turcji, której uzdrowienie finansowe jest dla Francji, wobec której Turcja mocno zadłużona, zamianietę dorosłości.

I oto jesteśmy przy drugim ważnym wypadku roku ubiegłego — przy przesileniu tureckim. Powstanie na Krete, rozruchy Ormjan, za którymi poszły znane rzeczy i niepokoje we wszystkich prawie tureckich prowincjach, wstrząsnęły tak dalece bytem państwa ołomańskiego, że ono na razie bliżej jeszcze istnieje, iż żadno z mocarstw nie ma odwagi wywołać wojny powszechnej, która byłaby naturalnym następstwem upadku Turcji. Nawet Anglia, której ludność przeciw nieludzkiemu traktowaniu Ormjan przez Turków tak dalece była oburzona, że od rządu domagała się ostatecznej interwencji, musiała się przyłączyć do koncertu europejskiego, który prowadzony dzisiaj przez Rosję, rozpaczliwie czyni usiłowania, by chorego człowieka nad Bosforem postawić na nogi. Reformy mają zapewnić trwałą pokój, a nadto ma być Turcji dana pomoc finansowa. Czy jednak porta będzie miała wolę i siłę reformy istotnie przeprowadzić jest rzeczą więcej niż wątpliwą i dlatego przy końcu roku kwestja turecka wisi gdyby: między Danoklesa nad pokojem europejskim.

Budżet miasta Lwowa.

Lwów 30. grudnia.

Na dzisiejszym posiedzeniu rady miejskiej rozpoczynają się obrady nad preliminarzem budżetu miejskiego na rok 1897. Komisja budżetowa, która preliminarz ten opracowała, uchwaliła w tym roku odstąpić po raz pierwszy od dawnego trybu przedkładania radzie miejskiej preliminarza, zawierającego tylko nagie cyfry, lecz postanowiła go poprzedzić obszernym sprawozdaniem z dokładnymi wyjaśnieniami. Znakomicie opracowane i jasne nadzwyczaj to sprawozdanie komisji: o budżecie miasta Lwowa na rok 1897 i o stanie fundusów miejskich, jest elaboratem radnego dr. Emila Byka. Brzmi ono w obszernym streszczeniu jak następuje:

I. Budżet zwyczajny.

W dziale tym preliminarz komisja budżetowa rozchody w kwocie 1,848,612 zł., a przychody w kwocie 1,849,967 zł.; pozostaje przeło nadwyżka w kwocie 1335 zł.

Kierując się przewodnią ideą przedstawienia w preliminarzu rzeczywistego stanu finansów miasta, musiała komisja czynnie wylom w dotychczasowej praktyce budżetowania. Dotychczas preliminarz przewidywał nadwyżkę. Skutkiem tego budżety z ostatnich lat wykazywały niedobory, a dla ich pokrycia powoływano się na oczekiwane zyski z niestających dochodów. Stąd wynika, że niedobory były tylko nominalne, na co też przy każdym zamknięciu budżetowym zwracano uwagę rady i publiczności.

Komisja budżetowa uchwalila odstąpić na przyszłość od tego sposobu preliminarzowania i wstawić wszystkie przychody wedle rzeczywistego wyniku lat poprzedzających, przez co budżet stanie się realistycznym, a do zamknięcia rachunków więcej zbliżonym.

System ten ma tę zaletę, że usuwa z miejskiego budżetu nominalny niedobór, który choć faktycznie nie istniał, mógł niejednemu, dokladnie w konstrukcję budżetu miejskiego niewtajemniczonym, dać o stanie finansów miejskich mylne wyobrażenie.

Dla szerokiego bowiem grona wyborców, dla wierzycieli miasta i posiadaczy miejskich oblięgi nie jest bynajmniej sprawą obojętną, czy gospodarka miasta przedstawia się jako czynna, czy jako bierna: a chyba nie leży w interesie zarządu miasta utrudnianie interesowanym oceny stosunków finansowych miasta przez tworzenie urojonego niedoboru w budżecie.

Nowy sposób budżetowania przywraca budżetowi formalną także równowagę. Zaznaczyć jednak należy, że i w dawniejszych budżetach faktyczna równowaga istniała i że w dawniejszych preliminarzach niedobór był tylko pozorny.

Porównyując preliminarz na rok 1897 z budżetem roku 1896, dochodzimy do wniosku, iż rozchody wzrosły o poważną kwotę 168,793 zł., a przychody o 171,676 zł.

Abym przedstawić obraz coraz bardziej wrażliwych budżetów, a zarazem rozwój administracji miejskiej, dość wspomnieć, że budżet miejski wynosił w roku 1886 kwotę 950,301 zł. urosł do roku 1897 do kwoty 1,848,612 zł., to znaczy, że w ciągu jednego dziesięciolecia prawie się podwoił. Wydatki na oświatę publiczną wynosiły w roku 1886 kwotę 181,024 zł., w roku 1876 nawet tylko 85,841 zł., a wynoszą na rok 1897 sumę 386,290 zł. Wydatki na drogi i bruki wynosiły w roku 1886 98,294 zł. na rok 1897 kwotę 136,138 zł.; wydatki na utrzymanie czystości i porządku w mieście w roku 1886 wynosiły 38,740 zł., a na rok 1897 — 101,241 zł.

Stosunek przyrostu w rozchodach do przyrostu w przychodach, nie jest bardzo zadowalniający. Okazuje się bowiem, że rosną wprawdzie przychody, lecz w sposób o wiele szybszy wrażliwa także rozchody, tak, że progresja

przychodów wcale nie dotrzymuje kroku progresji w rozchodach. Potrzeby ciągłe i nadmierne rosnące pochłaniają nadwyżkę przychodów, do niedława wolną. Zaczęto się oglądać za nowymi źródłami dochodów. W r. 1894 reprezentacja miejska była zmuszoną zaprowadzić nowy podatek na cele szkolne, a na dalsze i szersze przeprowadzenie inwestycji musiano przystąpić do 10-cio milionowej pożyczki. Wprawdzie równowaga naszego budżetu jeszcze na silnych opiera się podstawach i bez wstrząsienia wytrzymała znik nadwyżek. Absorbowanie dawniejszych jednak nadwyżek nakłada na przemyślny zarząd finansowy obowiązek szukania nowych źródeł zwyczajnych przychodów. Pierwsze w tej mierze kroki poczyniono.

Przychody miejskie dotychczasowe dadzą się podzielić na 4 główne działy i pochodzą z następujących źródeł: a) z własnego majątku, t. j. dóbr miejskich, realności i t. d. b) z podatków pośrednich, c) z samostajnych podatków gminnych (podatek czynszowy, podatek od psów), d) z dodatków do państwowych podatków bezpośrednich. W tym roku przybyła jako przedsiębiorstwo gminne kolej elektryczna, a w r. 1898 obejmuje miasto na własność także i gazownię.

Nie wszystkie jednak źródła dochodów są równie wydajne. Największą część, bo 2/3, potrzebę pokrywają przychody z majątku i podatków pośrednich, podczas gdy przychody z samostajnych podatków gminnych i z dodatków do podatków państwowych wynoszą zaledwie 1/3 część wyνομów.

Nie można takiego rozkładu ciężarów nazwać sprawiedliwym i równomiernym. Podatki bowiem konsumcyjne i pośrednie obciążają głównie szerokie warstwy niezamożnych obywateli, co nie bardzo zgodne jest z zasadą sprawiedliwości i równości ekonomicznej słabszych żywiołów. Ze stanowiska społecznej sprawiedliwości wychodząc, należy tedy niewątpliwie dążyć do częściowego przynajmniej zastąpienia podatków pośrednich, podatkami obciążającymi głównie zamężniejszych, do czego też dąży reforma podatku akcyzowego tylnokrotnie przez gminę poruszana.

Gminne dodatki do podatków państwowych są we Lwowie dość skromne i należą do najniższych w całym państwie, a są niższymi od wszystkich podobnych dodatków we wszystkich głównych miastach (włącznie z miastem Krakowem) w królestwach i krajach do państwa należących.

Dodatki gminne do podatków bezpośrednich państwowych uledek będą musiały już w roku przyszłym zasadniczemu przeobrażeniu. Dnia 1. stycznia 1898 wchodzi bowiem w życie nowa ustawa o podatkach osobistych. Należy tedy koniecznie system dodatków gminnych dostosować i przystosować do istoty i kierowniczych zasad nowej ustawy podatkowej. Jaki wpływ wywiese reforma podatkowa na gminne dochody, dokładnie dziś ocenić się nie da; brak w tym kierunku niektórych potrzebnych danych indywidualnych przepisów; o dokładnym cyfro-

wem zestawieniu skutków reformy podatkowej dziś tedy mówić jeszcze nie można.

Jednak po ścisłym zbadaniu wszelkich danych i okoliczności *pro* i *contra* przemawiających, można dojść do wniosku, że nowa ustawa podatkowa zaznaczy się dla naszej gminy utratą około sto tysięcy zł., jeśli w czas nie zapobiegnie się temu inną, do nowych warunków przystosowaną konstrukcją miejskich dodatków.

Komisja budżetowa wniosła przeto, aby rada wezwala magistrat, by dla oszczędzenia kwestji, jak reforma podatkowa oddziała na dochody miasta, płynące z dodatków gminnych do podatków państwowych, zbierał w ciągu r. 1897, daty potrzebne i by swój operat wraz z wnioskami dążącymi do ochrony funduszu gminnego przed szkodą, przedstawił radzie miejskiej z budżetem na r. 1898.

Pożyczka miejska dziesięć milionów umożliwiła gminie spełnianie na większą skalę niektórych wielkich i pięknych zadań cywilizacyjnych. Nie zaspokoiła ona jednak rosnących coraz bardziej kulturowych potrzeb stolicy kraju. Już wykończenie planu inwestycyjnego, objętego 10-cio milionową pożyczką, jak wodociągi, dalsza budowa szkół, uzupełnienie sieci kanalowej, wymagają będzie wielkich i znacznych wkładów ze strony gminy. Lecz na tem nie koniec! Czekają Lwów jeszcze inne doniosłe zadania na polu publicznej dobroczynności w dziedzinie asanacji miasta czemu już siły miasta nie podoleją. Zadać przeto należy, aby także państwo, dla którego tyle ofiar kraj cały i miasto Lwów ponosi, zrozumiało nierzeczy swój obowiązek i przychyliło się poważną subwencją do zrealizowania zamiarów inwestycyjnych naszej gminy.

Wiedeń ciągle czerpie dla siebie z funduszu kasy państwa, więc i miasto nasze o to upominać się może i dlatego też komisja budżetowa stawia rezolucję, aby rada wezwala magistrat do wystosowania do rządu petycji o udzielenie miastu bezwzględnej subwencji w kwocie 1/2 miliona na cele inwestycyjne.

II. Budżet nadzwyczajny.

Dział rozchodów nad budżetu obejmuje pomniejsze konieczne inwestycje, nie objęte planem 10-cio milionowej pożyczki, oraz kwotę 25,000 zł. jako pierwszą ratę dla fundacji jubileuszowej, z okazji 50-letnich rządów cesarza utworzyć się może i dlatego też komisja budżetowa stawia rezolucję, aby rada wezwala magistrat do wystosowania do rządu petycji o udzielenie miastu bezwzględnej subwencji w kwocie 1/2 miliona na cele inwestycyjne.

Przychody, służące do pokrycia tej części budżetu, preliminarz komisja budżetowa w kwotę 81,285 zł.

III. Preliminarz funduszu 10-cio milionowej pożyczki.

W dziale tym preliminarz komisja budżetowa kwotę 677,000 zł. na wydatki. Komisja pożyczkowa przedłoży radzie szczegółowe sprawozdanie ze swych dotychczasowych czynności. Z powodu ogólnej dziś stagnacji, komisja pożyczkowa uważała za stosowne powstrzymać się na razie z wypuszczeniem większej ilości obligacji, wyczekując dla tej czynności przyjaźniejszych warunków. Mimo nader niekorzystnych stosunków targu pieniężnego ulokowano już po-

!! Czas odnowić przedpłatę !!

na „DZIENNIK POLSKI”

który kosztuje:

Nowi prenumerotorowie otrzymają bezpłatnie początek drukującej się w odcinku „Dziennika Polskiego” powieści Marji Rodziewiczówny: „KLEJNOT.”

We Lwowie: kwartalnie . zł. 4.50 ct.
miesięcznie . zł. 1.50 ct.
(Za przesyłkę do domu miesięcznie 20 ct.)
Na prowincji: kwartalnie . zł. 6.— ct.
miesięcznie . zł. 2.— ct.
Zarazem należy odnowić przedpłatę na

„BLUSZCZ”
We Lwowie: kwartalnie . zł. 1.50 ct.
miesięcznie . zł. —50 ct.
Na prowincji: kwartalnie . zł. 2.40 ct.
miesięcznie . zł. —80 ct.

Wydawnictwo „Dziennika Polskiego” na podstawie umowy zawartej z wydawnictwem „Bluszcz” ma jedynę i wyłączne prawo dawania tego tygodnika po zmniejszonej cenie.

KLEJNOT.

POWIEŚĆ
Marji Rodziewiczówny.

(Ciąg dalszy).

Opodal stała gromada strzelców, i słysząc było głos Hipka: — Jąbym mu był łeb rozmiarzył. Już mi pod ręką był. — Tobie na łbie warto twą strzelbę rozbić! — odparł gniewny głos Sokolnickiego. — Z takim rupieciami chodzisz się na kaczki, a tyś się podjął pilnować panienki. Daj mi tu zaraz ten grał przekłety. I słysząc było rozbijanie w sztuki drewna i zamka. Nika wstała, bo już zdala Zagrodzki biegł zdyszany, krzycząc: — Nika, Nika! Gdzie moje dziecko! Boże! Woyna chciał jej podać ramię, ale już odzyskała swą moc i swobodę. — Dziękuję panu! Stchórzyłam jak rekrut, ale to się podobno zdarza i bohaterom. Jestem, papo, ale się wstydzę pokazać! Zagrodzki porwał ją w ramiona i płakał. — Mój Boże! Co matka powie — powtarzał. — Ale jakże to było? Kto mi dziecko uratował? — Ak! Gdzie? Seweryn — odparł Woyna bez cienia zawahania. — Ja biegłem wprost. Wszyscy krzykali, przyszan się, że mam dla pospiechu nawet strzelbę rzucił. Straciłem głowę, a ten

dopuścił bestję na kroków kilkanaście do tego chłopca i palnął. Wtedy upadł, potknąwszy się na korzeniu, ktoś przemiełnie przeskoczył podrapalem się o gałęzie, no i dopadłem do panny Niki... już po wszystkim. Nagły wybuch śmiechu zakończył opowieść. Wtedy ujrzała też raz pierwszy Nika, że i Sokolnicki umiał się śmiać. Stał przy zabitym niedźwiedziu i nogą go trącał, a obok niego stał Hipek, patrząc żalostnie na szczątki swej rusznicy. — Czem ja panu się odwdzięczę! — wołał Zagrodzki, wyciągając do bohatera ramiona. — Niema za co, doprawdy niema za co. Szymon był obok, niechy się pannie Weronice nie stało złego. Niedźwiedź myślał o ucieczce, a nie o napaści. Nawinał mi się pod strzał i tyle! Ale gdzie reszta, gdzie psy, gdzie naganka? Odpowiedź przyszła w tejże chwili. Był to nadlesny konno, cały wzburzony. — Niedźwiedzia leży w jamie. Nie daje się ruszyć. Co robisz? — zwrócił się do Szymona. — Daleko? — zagadnął Sokolnicki. — Parę tysięcy kroków w głąbi. — Chodźmy — powtórzyła Nika. — Nie pozwolę! Nie pójdziesz! Mam jedno dziecko — wołał Zagrodzki. — To pójdziemy z papą pod rękę — zaśmiała się, ciągnąc go za sobą. I poszli wszyscy gromadą, przez gąszcze i wywroty, kierując się na wrzask naganki i zajął szeskanie psów. Sokolnicki, widząc w oczach myśliwych zawieszony jego tryumf, nieco opodał i rozmawiał z Woyną. Szymon rwał się naprzód.

Po chwili ci dwaj zostali zupełnie w oddali i Woyna rzekł: — A co? Cudo, nie dziewczyna, Czy wiesz, jeśli jej nie zdobędę, nie przeżyję. — Znam ładniejszą — odparł Sokolnicki, zapalając papierosa. — To nie może być, — Mogę ci ją jutro pokazać. — Kłóż to? — Dziewczyna ze wsi. — Pfu! Takie porównanie. — Jeśli chodzi o piękność, to stan nie nie znaczy. — Ale ta ma wszystko! I piękność i szyk, i królewska postawa, i wdzięk w każdym ruchu. Świat znalazem i nie podobnego nie zdarzyło mi się spotkać. — Boś się zakochał teraz. — Tak, przynajnie. Ją zdobyć i umrzeć. Sokolnicki wybuchnął śmiechem. Woyna się nie obraził. — Nie kochałeś nigdy? — Ja! Na to mnie nie stać. Ożenić się nie mogę, a kochać bez wzajemności i wyznania, na to trzeba mieć wolną głowę i czas na mrzonki. A ja tyle mam na to ochoty i humoru, co ten niedźwiedź, co tam za nami leży, na polanie. — Bajesz! Ale tylko mi Niki nie pokochaj, bo cię zastrzeli, a potem siebie. — To nie straszna groźba, jeśli zawsze, pod silnym będąc wrażeniem, rzucasz broń za siebie. — To nie odpowiedź. Ja mam przecucie, że będiesz mi rywalem! — A ja mam przecucie, że ty rychło be-

diesz się leżeć od halucynacji. Ja, twój rywal! Cha, cha! No i czegoż oni tam stoją i gapią się? Istotnie myślili zbili się w gromadkę i patrzyli w jeden punkt. W ciasnej gardzieli leśnej leżał burzą zwalony świerk obrzyni, w kolo nieprzebyły gąszcz krzaków, zarosli, chmielów. Tam się rwały psy, odsakujące co chwila z wyciem i piskiem i w kolo, w przyswoitej odległości, stali chłopci, udając, że postępują naprzód, a raczej się cofając. — No i co? — spytał Sokolnicki, gdy Woyna już się do Niki zbliżył i wcale się nieczem więcej nie zajmował. — Leży pod wywrotem, ale wyjść nie chce! — odparł Szymon. — Byłem tam i rzuciłem kamienie, ale ani się rusza, tylko mruczy! — Podpalisz świerk! — zawołał Hipek. — Alia! i las z nim razem! — burknął Niemiec. — No, to niech kto pójdzie i podkurzy ją klakami! — rzekł Sokolnicki. — Padam do nóg! Mam żonę i dzieci! — zawołał ktoś z myśliwych. — A mnie życie miłe! — A ja nie napisalem jeszcze testamentu. — A ja nie napisalem, żeby przed śmiercią mnie wypowiedział? I tak każdy niby żartem się wymawiał i stali wszyscy, bezpnie w gromadzie. — Proszę mi dać klaków! Ja pójde! — rzekł Szymon. — A cóż to, czy ja niedołężny? Potrafie i sam! — odparł pan Seweryn. — Nie mam żony i dzieci i życie mi nie tak nazbyt miłe, a i bez testamentu się obejdzie! Śmiał się, jakby upojony niebezpieczeństwem i bez pospiechu wyjął stempel, nawinał

nań garść lnu, opatrzył swoje pistony i poszedł, przeskakując zwały i rozchylając gąszcze. Za nim poskoczył Szymon, Hipek i z naganki, po chwili szamotania się z ojcem, Innat Wilk. Psy, czując sukurs, rzuciły się jeszcze zajądaj. Nika wskoczyła na zwalną kłodę i wszyscy wyciągali szyję, trochę urażeni i zawstydzeni. Po chwili ujrzi Sokolnickiego i Szymona na korzeniach świerku, tuż nad jamą czarną, skąd rozlegało się dzikie mruczenie i mlaskanie szeszek. — A no, staruszka! do tańca! — krzyknął pan Seweryn, stukając kolbą o drzewo. Ryk nu odpowiedział z głębi, ale staruszka była niewidzialna. Wtedy śmiałek strzelbę ramieniem do boku przycisnął, zapalił klaki i wnetkał je w otwór. Jednocześnie ryk wściekły odrzucił wstecz Innat i Hipka i po nad korzeniami, o krok od pana Seweryna, ukazała się do pół ciała nad jamą niedźwiedzia obrzynia, gotująca się do skoku. Była to sekunda, ani czasu do celowania, do wydobycia z pod pachy broni, do opamiętania. Pan Seweryn cyngiel spuścił, strzał padł, potem drugi Szymona. Zwierz ryknął, pazury się osunęły, zwał się w głąb. Wtedy Sokolnicki ze świerku zeskokzył, zdjął czapkę i przeżegnał się, a potem jął obcierać twarz z potu i młeczka. Teraz do jamy skoczył Szymon, Hipek, Innat i poczęli wrzeszczeć: — Dwa piastuny, bez tchu! Można żywcem brać! (Ciąg dalszy nastąpi).

Główna wygrana 50.000 złr. Ciągnienie dnia 5. Stycznia 1897. PROMESY na 3% LOSY KRAJOWE z roku 1889 sprzedają po 75 ct. i stempeł 50 ct. Razem za 1 złr. SUKAL I LILLEN. KANTOR WYMIANY. DOKŁADNY PRZEGLĄD WYNIKÓW CIĄGNIENIA PROMESY I LOSÓW KRAJOWYCH z roku 1889.

ważne kwoty miejskich obligacji, a to po dość dobrym kursie, przewyższającym zawsze, przedmianowany kurs 96. za 100 zł.

Pożyczka 10-ciu milionowa oddziaływała już obecnie dość znacznie na budżet gminy, który na r. 1897 obejmuje pokrycie dla odsetek od 6 milionów i dla rat kapitałowych od całych 10-ciu milionów.

Z zadowoleniem skłaniamy się do tego, że poważne te ciężary nie naruszają w niczem dotychczasowej równowagi budżetowej. Stało się to dzięki przeczności planu pożyczkowego, stanowiącego, że zaozczędzone odsetki z dawniejszych pożyczek i nowe dochody, płynące z przedmiotów i przedsiębiorstw, powstałych przy pomocy funduszu pożyczkowego, mają służyć na zrównoważenie ciężarów z pożyczką połączonych.

Gospodarka inwestycyjna pod każdym względem oddziaływała dodatnio i ożywiła na stosunki miejskie, a łatwo wykazać z zamkniętą rachunkową, że od czasu, gdy na większą skalę poczęto uskuteczniać inwestycje, wzrosły znacznie nadwyżki kasowe, pochodzące ze zwykłych dochodów.

Sprawozdanie swe kończy komisja budżetowa wnioskami, aby rada przedłożone przez nią budżety i rozstrzygnięcia uchwalała.

Sejm krajowy.

(3. posiedzenie 2 sesji VII. periody).

Lwów 30. grudnia.

Posiedzenie dzisiejsze rozpoczęło się uzasadnianiem wniosków na poprzednim do łaski marszałkowskiej podanych.

Pierwszy zabrał głos p. Bernadzikowski w sprawie wystosowania adresu do tronu.

Mowca zmienił nam razem taktykę, a polemizując głównie z pp. Abrahamowiczem i Szczepanowskim, kładł nacisk na to, że jego stronnictwa motywem wniesienia adresu jest sprawa narodowa. Nadto adres taki byłby silnym poparciem akcji koła polskiego — które zdaniem jego nie zawsze idzie zgodnie z wolą sejmu. Poruszył następnie mowca kilka kwestyj domagających się zatwierdzenia jak upaństwowienie kolei państwowej, assekurację przymusową itp. Zupewnie uroczystość zaskrzęślił się wreszcie p. Bernadzikowski przeciw zarzutowi, jakoby wniosek jego był obliczony na efekt agitacyjny i zaręczył w imieniu swego stronnictwa, że jedynym motywem wniesienia go było dobro kraju.

Wniosek ten nie uzyskał jednak należytego poparcia, głosowało za nim jedynie 11 posłów.

W sprawie zarzutu uczynionego Kolu polskiemu, odpowiedział p. Jaworski:

Sejm świadomy znaczenia i doniosłości aktu politycznego, jakim jest adres składany imieniem jego u stóp tronu najmościwszego monarchy w chwilach ważnych i odpowiedzialnych, niejednokrotnie w adresach do tronu wyraził już wierność i przywiązanie do osoby najjaśniejszego monarchy i dynastji, — zaznaczył jasno swe stanowisko tak pod względem narodowym jakoteż i autonomicznym, upatrując w rozszerzeniu autonomji podstawę rozwoju kraju.

Przy tych zasadach stojąc, niewzruszenie, nie można dopatrzeć się ani potrzeby, ani stosowności do wnoszenia adresu w chwili obecnej, i dlatego przeciw wnioskowi p. Bernadzikowskiego oświadczyć się muszę.

Proszę zarazem marszałka, aby pozwolił mi sprostować fakt przez p. Bernadzikowskiego przytoczony, jakoby Kolo polskie inaczej działało, jak sejm sobie życzy. Jako prezes Kola polskiego muszę stwierdzić, że jest główną zasadą Kola być w ciągłej styczności z sejmem, a uchwały tegoż są dla Kola polskiego zawsze dyrektywą. (Hucno brawa i oklaski).

Następnie zabrał głos p. Mysiński:

Nieutrudniony zbyt byłaby opinio, pochodząca z naszego kraju, stanowi usprawiedliwiony desiderat interesów rolniczych. Obecne stosunki wieńskie nie odpowiadają nawet najskromniejszym wymaganiom — bo sprzedaż bydła opasowego natrafia na przeszkody natury takiej, że nasza produkcja jest narażona na dotkliwie straty.

Zważywszy zatem wielkie znaczenie zbytu bydła opasowego, zważywszy dalej, że poprawienie stosunków zbytu może tylko nastąpić przez urządzenie targowicy, położonej w kraju, należałoby, aby wydział krajowy rozpoznał natychmiast rokowania w celu urządzenia targu dla bydła opasowego, położonego na zachodnim krańcu kraju i w najbliższym czasie rezultat do uchwały sejmowej przedłożył.

Wniosek odesłano do komisji gosp. kraj.

P. Merunowicz uzasadnił wniosek swój w sprawie regulacji Pełtwi. Sprawa ta stoi na porządku dzisiejszym sejmowi od lat kilkupastu, powinnyby

się raz doczekać zatwierdzenia. Mowca uprasza więc izbę, aby się nią gorliwie zajęła. Wniosek odesłano do komisji gosp. kraj.

Wniosek p. Średniawskiego, aby wyznaczyć fundusz 20.000 zł. rocznie na zalesienie pastwisk górskich, odesłano do komisji gosp. kraj., poczem sprawozdawca komisji budżetowej p. Piniński przedłożył wnioski w sprawie prowizorium budżetowego na I. kwartał 1897. Komisja wnosi, aby sejm upoważnił wydział kraj. do czynienia w tym czasie wydatków w granicach budżetu na r. 1896 i rząd do pobierania dodatków w wysokości 61 ct. w Galicji wschodniej i 47 w W. Księstwie Krakowskim.

P. Szczepanowski podnosi na wstępie, że myślą przewodnią sejmowi powinna być zawsze pamięć na historyczną przeszłość naszego kraju, a praca skierowana tak, aby najszerze masy stały się coraz lepszymi obywatelami i współpracownikami okolo rozwoju kraju.

Gdy, podniósł mowca następnie, plan finansowy ongi przez sejm zakreślony kończy się i to z rezultatem tak pomyślnym, należy obecnie zakreślić nowy program daleko szerszej zakresłony, głównie w sprawie oświaty ludowej i podniesienia poziomu finansowego.

Co do pierwszej, należy postępować wprawdzie stopniowo, ale wytrwale i konsekwentnie. Minimalnie — wydatek dzisiejszy potrzeba będzie podnieść do pewnego czasu do osmiu milionów rocznie. Wysokością kwoty nie można się dziś z góry zrażać, gdyż wydatek ten rość będzie stopniowo.

Przechodząc do sprawy drugiej, podnosi mowca, że istnienia ogólnej biedy u nas nie potrzeba chyba wykazywać. Starania nasze gwoli poprawieniu tych smutnych stosunków, nie odniosły niestety żadnych skutków. Na dowód przytacza mowca nieudane próby z melioracjami, z cukrowniami i t. p. Skarby posiadamy, ale ich nie umiemy wykorzystać. Nawet koleje stały się u nas spekulacją giełdową — a dziś upaństwowione, stracone są dla nas bezpowrotnie.

Wskutek ulomnej i wadliwej organizacji wyznika się nam z rąk i przemyślni i widzimy codziennie, jak obce kapitały nami zawładają. Smutniejsza jest, że nie brak nam ludzi, a nie umiemy jedynie ze zdolności i pracy tych ludzi odpowiednich odnosić korzyści. Co czynimy, czynimy na skalę małą — odwieczny nasz błąd, brak odwagi do wielkich czynów — stoi i dzisiaj zagrodą do zakreślenia w tym względzie szerszych planów i spełnienia ich.

Zwiększenie się budżetu nie przestrasza mowca. Źródło dochodu nie zbraknie nigdy, bo choć jedne zgasa, w miarę wzmaganą się siły finansowej kraju inne muszą powstawać. Zresztą przyjdzie nam z pomocą zmiana ustawy podatkowej i wyzyskanie sprawy propinactwiny.

Podniósł następnie mowca sprawę ruchu ludowego.

Pierwszym jego objawem była emigracja. — jedna na tamten świat, druga do Ameryki. Był to środek zapobiegający nędzy.

Drugi okres stanowi wzrost oświaty. Obok wymagań fizycznej natury, zaczynają powstawać wymagania duchowe. Na pierwsze pomogło w części szukanie i znalezienie pracy, na zaspokojenie drugiego i potrzeba innych czynników.

My, doświadczeni, powinniśmy z ruchem tym liczyć się i zastanowić, jak postępować. Przedewszystkiem powinno się jednak stać na gruncie czysto narodowym bez żadnej przymieszki, z agitacją i fermentacją zagranicznych cerpanej. Myślą przewodnią powinno być wytworzenie świątliwych i świadomych nowych celów współobywateli i oparcie się w tej pracy na tradycję historyczną „uszlacheńcia całego ludu”, ale nie pisanie, nie gadanie — ale czynem!

Wspomniał tu mowca, że będzie to i z tego względu pożyteczne, gdyż niestety tradycje narodowe, poczucie polskości zaciera się u nas. Musimy wszędzie widzieć i mieć obywatela Polaka, czującego i myślącego po polsku.

Następnie omawiał p. Szczepanowski szeroko stanowisko urzędnika i jakim on u nas być powinien. Przedewszystkiem należy porzucić wstręt i obcą nam tradycję biurokratyczną. Socjalizm uważa mowca jako zarazę przeszeptałą tu z obyczyn z zastosowaniem wszystkiego złego, a z pominięciem dobrych stron. Dla przeciwdziałania tak w tym kierunku jak w każdym innym, głównym czynnikiem pracy będzie podniesienie poziomu naszej literatury i przywrócenie jej dawnej świątliwości.

Mowa p. Szczepanowskiego wywołała w szerokiej kołach poselskich silne wrażenie.

P. Barwiński zaznacza, że ocenę finansowego gospodarstwa krajowego jako też przedstawienie racjonalnych, i ekonomicznych postulatów narodowości ruskiej zastrzega sobie przedstawić przy de-

bacie budżetowej, obecnie zaś składa oświadczenie, że on i jego towarzysze będą głosować za budżetowym prowizorium.

Sprawozdawca p. Piniński przypomniał ostatnią rozprawę budżetową. Przemawiali ci sami mowcy. Mowa p. Szczepanowskiego zawierała cały ogół nowych dążeń i myśli, o niej więc mowca pomówi, a także kilka słów o przemówieniu p. Bernadzikowskiego. Jako motyw adresu podano, że mamy pewną ilość postulatów. Dziwna by to była droga ich zatwierdzenia, a dziwniejsze jeszcze wrażenie musiałby wywołać taki adres, gdyby w nim poruszono sprawy, które co roku w radzie państwa są poruszane. Dalej zbijał sprawozdawca wszystkie zarzuty podnoszone przez p. Bernadzikowskiego przeciw Kolu polskiemu i polemizował z niektórymi ustępami przemówienia p. Szczepanowskiego, zarzucając im zbytnią poetyczność. Oszczędność budżetowa powinna być główną podstawą gospodarki krajowej.

Silniejsze poczucie narodowe, głębsze zrozumienie praw politycznych i ekonomicznych potrzeb w szerszych warstwach ludności, a przede wszystkim między włościanstwem, jest rzeczą pomyślną i we wszelki miarę pożądaną. O ile ruch ludowy w tym kierunku idzie, chyba zasłепieni politycy mogliby przeciw niemu występować. Dość spojrzeć na stosunki w W. K. Poznańskim, ażeby poznać, co znaczy dla spraw ekonomicznych i narodowych zdrowy ruch ludowy. Lecz przy budzeniu się włościan co do spraw politycznych, nie należy o jednej rzeczy zapominać. Zbyt niekorzystne są u nas stosunki społeczne i wskutek braku oświaty stosunki narodowe, byśmy mogli pozwolić sobie „zbytku” wani społecznych i wani w łonie tejże samej narodowości. Na tem tylko uciepić mogą nasze interesa ekonomiczne i narodowe. Dla tego powinni w kraju pamiętać tak ci, co do stanu włościańskiego nie należą jak i włościanie i ich przewodzący polityczni, że łączyć nas wszystkich powinny dążenia narodowe i dążenia do ogólnego podniesienia stanu ekonomicznego kraju.

Jeżeli tą zasadą przewodnią kierować się będziemy, to drobne różnice zdań co do poszczególnych kwestyj, uchwalonych ustaw i t. p. bez trudności w drodze przyjacielskiego porozumienia dadzą się zatłumić. Nie zapominajmy, że mamy wspólnych niebezpiecznych wrogów, których zastęp niestety zwiększa się, za nami żywiły kosmopolitycznej, a nadto, i ci są najgorszymi, wrogowie wszelkiej narodowości, apostołowie społecznego przewrotu. Wspólna walka przeciw tym żywiołom powinna, bez względu na odcienia polityczne, łączyć tych, którym drogie są ideały narodowe i zdrowy rozwój materialny naszego kraju.

Bez dalszej dyskusji uchwalała izba prowizorium budżetowe, oraz zatwierdziła wybory p. Zolla z miasta Krakowa, pp. Malachowskiego i Soleskiego z miasta Lwowa, p. Pogonowskiego z miasta Rzeszowa i p. Klemensiewicza z gmin wiejskich pow. grybowski.

Namiestnik ks. Sanguszko podał następnie do wiadomości izby, że sejm zostaje odczytany.

Po odczytaniu zatem i przyjęciu protokołu, zamknął marszałek posiedzenie o godzinie 3., wyrażając prośbę, aby ci posłowie, którzy otrzymali referaty, takowe wśród przerwy zechcieli wygłosić. Życzył też p. marszałek wszystkim posłom pomyślnego nowego roku.

Kronika sejmowa.

Wnioski i interpelacje. Odczytano wnioski i interpelacje wniesione:

P. Wójcik i tow. z wnioskiem o zmianę ordynacji wyborczej sejmowej jeszcze w tej sesji; aby wszystkim uprawnionym do głosowania w kurji powszechnej przy wyborach do rady państwa przyznano prawo wyborcze do sejmu i aby głosowanie było tajne, a wybory odbywały się bezpośrednio.

P. Bojko i tow. z wnioskiem o wezwanie rządu, aby przestrzegł ściśle ustaw o zgromadzeniach, o szanowaniu tajemnicy listów i t. p. Pp. Styła i Bojko i tow. z wnioskiem wezwania rządu, aby zniósł instytucję rewizora bytła, a powierzył tę czynność gminnym oglądownikom bytła.

P. Wójcik i tow. interpelują komisarza rządowego, iż starostwo w Jasle wydało z powodu panujących zaraziłych chorób zakaz odbywania zgromadzeń.

P. Rudrof i tow. wnoszą interpelację do komisarza rządowego o usunięcie wadliwych przepisów podatków przy gruntach włościańskich, iż jeden kontrybucyjny plac za drugiego podatek.

P. Okuniewski i tow. wnoszą o zaprowadzenie tajnych i bezpośrednich wyborów. P. Krzysztofowicz i tow. interpelują

komisarza rządowego, kiedy rząd przedłoży projekt ustawy o komasacji gruntów.

P. Krempa i tow. złożyli wniosek o wprowadzenie ustawy o przymusowej assekuracji od ognia.

P. Krempa i tow. interpelują komisarza rządowego w sprawie wydzierżawiania prawa polowania w kilku gminach powiatu mieleckiego.

Pierwsze czytanie złożonych na dzisiejszym posiedzeniu wniosków, postawione będzie na porządku dziennym pierwszego posiedzenia po ponownym zebraniu się sejmu.

W „Gwiazdzie” wieczorek z tańcami. Początek o godz. 8.

Teatr hr. Skarbka: „Jaś i Małgosia”, opera Humperdincka. Początek o godz. 7. wieczorem.

KRONIKA.

Djarusz lwowski.

Czwartek 31. grudnia.

W „Gwiazdzie” wieczorek z tańcami. Początek o godz. 8.

Teatr hr. Skarbka: „Jaś i Małgosia”, opera Humperdincka. Początek o godz. 7. wieczorem.

Nadzwyczajne walne zebranie polskiego towarzystwa pedagogicznego w Cieszynie, odbyło się w sobotę, dnia 19. bm. Posiedzenie zajął prezes p. Jerzy Kubisz zaznaczywszy, że towarzystwo stwierdza żywotność swoją czynami — na dzisiejszym bowiem posiedzeniu poruszone będą najistotniejsze kwestje szkolnictwa i omyslane środki jak niejedno zło usunąć.

P. Koźłowski referował następnie o „regulacji” porborów nauczycieli ludowych — wykazując niewłaściwość dotychczasowego sposobu opędzania potrzeb szkolnych przychodzącego i gminy i nauczycieli. Nie sprawiedliwość ta da się jedynie usunąć przez przejęcie plac nauczycielskich na skarb krajowy. Następnie żądał referent podniesienia plac nauczycielskich od 11—9 rangi urzędniczej i ujednolicenia w tym stosunku kwinkwencji i emerytur.

P. Hezka referował „o udziału nauki języka niemieckiego w polskich szkołach ludowych” i dowodził, że język niemiecki powinien w ludowych szkołach być traktowany jako przedmiot nadobycy, a nauka jego rozpoczynać się winna dopiero w IV. roku szkolnym.

Zgromadzenie zgodziło się na wnioski referenta — i poleciło zarządowi opracowanie memoriału dla rady szkolnej krajowej.

Exgamin kwalifikacyjny do szkół ludowych i wydziałowych rozpoczęło się przed krakowską komisją egzaminacyjną dnia 15. lutego 1897. Kandydaci i kandydatki, którzy chcą składać egzamin, mają wnieść podania najdalej do dnia 1. lutego 1897.

Samobójstwo. W Warszawie otrula się Helena Wolańska (Soleńska), aktorka teatru „Rozmaitości”.

Z słowiańskiego towarzystwa dobroczynności. Słowiańskie towarzystwo dobroczynności, ukrywające, jak wiadomo, pod tym niewinnym tytułem cele polityczne, a używając, szczególnie dawniej, bardzo chętnie przez rząd rosyjski do rozmaitych intryg wśród Słowian, odbyło doroczne uroczyste swe posiedzenie w Petersburgu w dniu 21. bm. Uroczystość rozpoczęła się odśpiewaniem hymnu na cześć św. Metodziego i Cyryla, poczem w dłuższym przemówieniu hr. Ignatiew zdawał sprawę z najważniejszych wypadków słowiańskiego życia społecznego i politycznego, poświęciwszy najdłuższe ustępy koronacji carskiej pary, jej podróży po Europie, wystawie nowogrodzkiej i obchodowi Unji brzeskiej w Galicji.

Przeszedłszy do obchodu unji, wyłał na nią mowca całą swą nienawiść i twierdził, że co dopiero obchodzony jubileusz oparty jest na fałszu historycznym. Zdaniem jego, jeszcze cały wiek po zawarciu unji w Brześciu w 1596 r. Ruś uważała się za prawosławną i przeciw niej upomnie walczyła, tak, że dopiero w pierwszych latach XVIII. wieku, zdołano ją ludowi narzucić siłą i przesładowaniem.

Swe przemówienie zakończył hr. Ignatiew wzmianką o powodziach w Serbji i Czarnogórze, przyczem oznajmił, że towarzystwo dla dotkniętych przedsięwzięło zbierać składek.

Posiedzenie zakończyło się odczytem Dragomicieckiego o Rusinach galicyjskich.

P. Dragomiciecki — jak pisze „Piet. Gaz.” — wygłosił namietną mowę o Rusinach galicyjskich.

Wyłożył historję narodu ruskiego od czasów Rusi Czerwonej, zaznaczył jego ucisk w ciągu czterech wieków panowania polskiego i w czarnych kolorach odmalował teraźniejsze położenie Haliczyn, który masami emigrują do Ameryki. Z 4 milionów przesiedliło się już 300 tysięcy i emigracja ciągle jeszcze wzrasta. Dotknawszy propagowanego w gazetach ruskich pojednania się z Polakami, p. Dragomiciecki oświadczył, że pojednanie to jest niemożliwe. W polskiej prasie zakordonowej każde słowo o pojednaniu uważa się za zdradę.

Na tem obrady zakończono.

Szaletstwo czy głupota. Z Paryża donoszą do „Vaterlandu” wiedeńskiego, że tamtejsza miljonierka Ephrussi, której mąż dorobił się kolosalnej fortuny na handlu zbożem, obchodziła temi dniami z wielką uroczystością zaślubiny... dwóch swoich piekórków faworytów. Wydała mianowicie wspaniały bal, na który rozelała kilkadziesiąt tysięcy! Jeżeli notatka ta nie jest wymysłem egzageracji antysemitycznej (rodzina ta, jak wiadomo, jest żydowska), to faktycznie trudno znaleźć właściwą nazwę na tego rodzaju wybrki szaleństwa albo głupoty zubożającej handlarce. Co prawda, w dzisiejszej Francji niemal wszystko jest możliwe.

Wiadomości djecezjalne. Gr. kat. djecezia przemyska: Prezentę na Remanów w dek. kulikowskiem otrzymał ks. Jan Radecki.

Z krolestwa nędzy. Na ulicy Kazimierzowskiej spotkano wczoraj blakającego się trzyletniego chłopczyka w dziwnym kostjumie, bo w czerwonej welnianej chustce na głowie. Biedactwo to przytułilo do siebie na razie półwiatówka, zamieszkała w jednym z sąsiednich splunków. Dochodzenia polityjne wykazały, że chłopczyk nazywa się Jakób i jest synem Marguli Krausowej, którą mąż Szama opuścił jeszcze w lecie i która nie mając środków do życia, postanowiła „zgnubić” dwoje dzieci Dawida i Jakóba. Biedne dziecko zabrali do siebie wreszcie jacyś dobytek ludzie.

Bismarkowska zasada „siła przed prawem” panuje na ulicy Zródlanej w całej pełni. Dwóch drabów, z których jeden nazywa się Gustaw Węgrzynowicz, napadło wczorajem na robotnika kolejowego Antoniego Łukasiewicza; pierwszy uderzył go ręką w twarz, a drugi wyciągnął mu z kieszeni palatka chustkę z kwotą 6 zł i zdarł mu z głowy czapkę, poczem obaj umknęli.

Bożek, który kradnie. Handlarce jabłek na Zamarstynowie niejakiej Marii Dziaduchowskiej, skradziono książeczkę kasę oszczędności na kwotę 25 zł. Wdłuże znał ten damy złodziejem ma być niejaki Jan Bożek.

Specjalista od zegarków. Wczoraj przedsięwzięto policyjny rewizję u niejakiego Leona Janikowskiego, uwięzionego za oszustwo i sprzeniewierzenie i znaleziono 37 kart zastawianych różnych banków, oraz 2 kartki zastawione na losy. Janikowski przyznał się, że 27 kartek opiewa na sprzeniewierzone zegarki, reszta zaś na jego własne.

Szereg stereotypowych pochwał musieliśmy powtórzyć, chcąc zdać sprawę z wczorajszego rano w „Kole literackim”. Ograniczmy się więc tylko do zaznaczenia, że w artystycznej części wzięli udział: sympatyczny gość z krakowskiego teatru pani Wanda Siemaszkowa, basista p. Teodor Borkowski i niezrównany Gustaw Fiszer, który wygłosił wiersz Beranger’a: „Co za honor, co za cześć”. Zebrana publiczność bawiła się znakomicie do późnej godziny.

Dżuma. Z Bombaju donoszą pod d. 28. bm.: Zaraza powiększa się z każdą chwilą. Dotychczas zachorowało 2094 osób, umarło 1494, śmiertelność wynosiła w ostatnim tygodniu 109 na 1000. Mieszkańcy uciekają tłumnie. Wypadki śmierci wśród Europejczyków dość rzadkie.

Nowe jezioro. W Castle w Irlandji, w hrabstwie Kerry, zamienili się nagle znajdujące się w pobliżu błota w jezioro, powiększające się z każdą chwilą. W jeziorze zatonała rodzina składająca się z dziesięciu osób, chałupa, w której mieszkali i kilka sztuk bydła.

Pomiędzy dwoma słońcami. Od 24.000 lat zdarzył się po raz drugi dopiero na niebie tego rodzaju konstelacja, wśród której punktualnie o północy w dniu 31. b. m. ziemia nasza znajduje się pomiędzy dwoma słońcami. Jedno stać będzie na południku poniżej, drugie na południku powyżej horyzontu; pierwsze to codzienny światło i ciepłota ziemi, drugie to Syryusz, odgrywający taką samą rolę w bajecznie odległych od nas przestrzeniach wszechświata i tak samo okrążany torami elipsycznymi przez należące doń planety. Należy dodać jeszcze, iż Syryusz jest wspanialszym, większym i młodszym od naszego słońca. Gdyby ziemia nasza znajdowała się w takim samym odległości, jak od słońca, to mielibyśmy światła i ciepła o bagatelę więcej... 154 razy tyle! Pod względem masy Syryusz — wedle najnowszych obliczeń — jest 2:20 razy większy od słońca. Stan-

BOHATERKA.

POWIEŚĆ
JULJUSZA MARY'EGO.

Przekład z francuskiego.

(Ciąg dalszy).

Sędząc z pozorów, mieszkańcy zamku pędzili żywot bardzo spokojny i jednostajny; za to jednak życie umysłowe było wyższem tętmem i tem więcej było urozmaiconem.

Skorą Jakob przybywał do Bergemont, spozstrzegł go najpierwszą zawsze obie siostry; którąkolwiek drogą nie przybywał, odgadywały jego przyjazd jakimś tajemniczym instynktem, jakby ich serca napelniała te same uczucia, te same myśli, co jego.

W takich dniach, gdy Jakob przybywał w gościnę, zwykle melancholijna Marta stawała się wesołą, nawet zbytnio wesołą, podczas gdy Izabela, jakby nią opanowały jakiś tajemniczy ból, bladła, a uśmiech nie igrał już na jej ustach.

Jakób był to wysmukły, przystojny mężczyzna, brunet, z zakreconymi do góry wąsami; spojrzenie jego było dumne i łagodne zarazem.

Przyjeżdżał prawie zawsze konno. Stಾನąwszy w podwórzu, rzucił cugło chłopcu stojącemu, a sam z wyciągniętym naprzód rękoma zbliżał się do dwóch siostrzy, ujmując jednocześnie każdej z nich rękę. Silniej jednak ścisnął i dłużej dłoń Izabeli, a podczas gdy oczy jego szukały jej spojrzenia, zdawały się jakby

z pieszczotą starać się przeniknąć do głębi jej duszy.

Do Izabeli też zwracał pierwsze swoje słowa. Potem jednak Marta ujmowała go pod ramię i prowadziła z sobą do zamku, a Izabela, krocząc za nimi, obejmowała lewą ręką prawą dłoń swoją, jakby ją palce pałły po uściśnieniu młodego oficera. Następnie zanurka się w swoim pokoju, a Marta z Jakobem wchodziła do salonu.

Gdy oficer opuszczał zamek, aby wrócić do swych obowiązków w fortecy, towarzyszyła mu na podwórze znowu tylko jedna z siostrzy, a była nią Marta.

Ukryte za firankami jednak spoglądało nań dwoje oczu, jak długo tylko można go było widzieć. Gdy opuścił dom rodzicielski, zdawało się, że Izabela nagle o nim zapominała, stawała się znowu wesołą, Marta natomiast smutną i jakby przygnębioną.

Był to już wrzesień; Jakob spędził całe przedpołudnie w Bergemont i dopiero około godziny drugiej popołudniu powrócił do Tête de l'Ours.

Poranek cały minął w zwykły sposób; tylko przy pożegnaniu oficera, znalazłszy się na chwilę sam na sam z Izabelą, szepnął do niej tonem cichym, wzruszonym, rumieniąc się przytem silnie:

— Juto przyjadę znowu... gdyż mam z tobą do pomówienia...

— Teraz Marta wsunęła rękę pod ramię siostry i, dziwna rzecz, ale zdawało się, że i ona chce jej się z czemś zwierzyć, gdyż zapytała:

— Czy możesz mi poświęcić chwilę czasu?

— W jakim celu?

— Aby się przejść ze mną nad brzeg Mozeli.

— Z chęcią, moje dziecko, skoro ci to ma sprawić przyjemność.

Po tych słowach opuściły zamek. Początkowo szły w milczeniu przez aleję, utworzoną z jodeł i sosen; po obu jej stronach rozciągały się daleko uprawne pola, których plony zebrane już były troskliwie w śpichlerzach i szopach. Na dole wśród łąk płynęła Mozela, a ostry wiatr, płynący z gór, roztaczał dokoła przyjemne wonie, które zebrał po drodze i z sobą unosił.

Oparta na ramieniu siostry szła Marta, spoglądając od czasu do czasu w milczeniu na Izabelę.

— Izabelo — zaczęła nareszcie Marta — jestem tak nieszczęśliwa...

— Mój Boże! Kto ci wyrządził przykrość?

— Nikt; sama jestem przyczyną mego nieszczęścia. A to właśnie wystarcza.

— Nie rozumiem cię.

— W takim razie połóż rękę tutaj.

I w najwyższym stopniu zmieszana, z oczami pełnemi łez, położyła rękę siostry na swoim sercu.

— Jakże ci serduszek bije!

— Prawda?

— Ciępiusz... kochasz...

— Ach, za wiele nawet...

— Moja biedna Marto! — rzekła Izabela zmieszana. — Kogoż więc kochasz?

— Nie domyślasz się?

— Nie... i kładzę? Stykany się przecież z tak niewielkim gronem osób. Czy ten szczęśliwiec należy do naszego otoczenia?

— Tak.

— I jest nam bardzo bliski? — zapytała Izabela jeszcze więcej wzruszona, niż jej siostra.

— Zgadnij sama, gdyż ja nie będę miała nigdy odwagi przyznać się do tego.

— Marto, moje biedne dziecko, dokąd zabłądziło twoje serduszek? Może to Oliwier?

— Nie.

— A więc Jakob? Jakob? — wyrwał się z jej

wzro białe jego światło ma być wymownym tego świadectwem, iż tak zwany proces solarny odbywa się tam jeszcze w pełnej sile, w przeciwnieństwie do naszego słońca, którego żywość miała osłabnąć już nieco, gdyż jego światło nie jest już oświeceniście białe, lecz wpada odrobinę w żółte. Odległość Syryusza od naszego słońca nie da się łatwo wyrazić w kilometrach. Wynosi ona podobno drobność: 168,856,040,000,000 kilometrów!

Mianowania. Ministerstwo handlu zamianowało praktykantów koncepcyjnych: Karola Köhlera, Franciszka Patelskiego i dr. Zygmunta Jakescha, a nadto asystenta pocztowego dr. Franciszka Pilcha koncepcyjnymi dyrekcji poczt i telegrafów dla Galicji we Lwowie.

Awans oficerów rezerwy. W roku obecnym mianowanych zostało 1,339 poruczników rezerwy, a zatem o 57 więcej niż w awansie noworocznym roku zeszłego. Oprócz tego mianowano 1,211 rezerwowych kadetów w randze zastępców oficerów. Z nowomianowanych oficerów przypada największa część na piechotę, bo 977, na oddziały strzelców 67, na artylerię 123, na kawalerię tylko 10.

Wagony sypialne pomiędzy Warszawą i Wiedniem zaczęły już kursować od dnia 30. b. m. Mianowicie z Wiednia przy pociągu, odchodzącym stamtąd do Warszawy o godzinie 9. minut 30 wieczór, a z Warszawy przy pociągu, przychodzącym stamtąd do Wiednia o godzinie 6. minut 40 rano. Dopłata wynosi na przestrzeń Wiedeń-Warszawa przy I. klasie 10 zł., przy II. 8 zł., na przestrzeń Wiedeń-Granicę przy I. klasie 3 zł. 75 ct., przy II. klasie 2 zł. 50 ct. Z Warszawy do Wiednia: I. klasa 8 rubli, II. klasa 6 rubli 40 kopiejek; z Granicy do Wiednia: I. klasa 3 zł. 75 ct., II. klasa 2 zł. 50 ct.

Cykon. Do Timesa donoszą z Melbourne, że cykon zburzył miasto Nevertire na południu Nowej Walji. Prawie wszystkie budynki zostały zupełnie zburzone, burza uniosła ludzi w daleką okolicę i zrzuciła wiele nieszczęśliwych wypadków. Szczegóły katastrofy nie są znane, gdyż linja telegraficzna została przerwana.

Ograniczenie sprzedaży broszury. Z Berlina donoszą: W r. 1894 polecił był niemiecki minister wojny wydrukować broszurę, zawierającą zestawienie wszystkich prób karabinów małego kalibru, p. t. „O działaniu i wojenno-chirurgicznym znaczeniu nowej rezerwy broni palnej.“ Broszura ta nie dostała się wówczas na pulki księgarskie, lecz rozesłano ją wprost z ministerstwa licznym osobom, w tej sprawie interesowanym. Obecnie jedna z księgarni niemieckich ogłasza wprawdzie, że ma tę broszurę na składzie, za ten jednak ograniczeniem sprzedaży, iż może ona służyć wyłącznie do celów naukowych, jako materiał dla prac i odczytów fachowych, że jednak nie wolno z niej czynić wyciągów w gazetkach. Każdy też, pragnący ją nabyć, musi podać swoje nazwisko, podpis i adres dokładny.

Sylwester w „Gwiazdzie“. We czwartek, 31. bm. odbędzie się w wielkiej sali stow. „Gwiazda“ wieczorek z tańcami przy orkiestrze 80. pp. Początek o g. 8. Zaproszenia nabyć można w biurze stowarzyszenia, ul. Franciszkańska l. 7.

Bal prasy. Komitet balowy rozwija już nader ożywioną działalność. Onegdaj wieczorem obradowała sekcja, zajmująca się rozesełaniem zaproszeń, oraz ułożeniem programu tańców. Karnety halowe będą też istnem cakiem. Emspedycja zaproszeń zajmują się sekretarjat Towarzystwa dziennikarzy polskich, dokąd w tej sprawie zwracać się należy (Lwów, ulica Mickiewicza l. 15.).

Wielka reduta na dochód Towarzystwa dziennikarzy polskich odbędzie się dnia 1. lutego 1897 w teatrze hr. Skarbka.

Wspólny opiatek w lokalu „Stowarzyszenia nauczycielek“, „Czytelni dla kobiet“ i „Szkoły ludowej“ odbędzie się w sobotę, 2. stycznia 1897 o godzinie 6 wieczorem.

Składki na cele użyteczności publicznej lub narodowej.

W miejscach rozsyłania biletów noworocznych złożyli w prezjum magistratu na rzecz ubogich m. Lwowa: Dr. Aleks. Balke, sek. prokuratora skarbu 2 zł., ks. Gąsiorowski, proboszcz fac. w Konkolnikach 1 zł.

Zamiast życzeń noworocznych nadesłał p. Teofil Jablonski z Drohobycza, na weteranów z roku 1863 2 zł.

Na gimnazjum cieszyńskie tenże 2 zł.

Na Kubie.

Hispanie tak często zabijali Maceę, iż niedawno nikt w jego śmierć nie uwierzył. Sądzono powszechnie, iż zamrtywchwanie raz jeszcze, aby wypłacić figl generalowi Weylerowi. Dziś jego śmierć nie ulega już wątpliwości. W opowiadaniach mogą zachodzić jeszcze rozmaite sprzeczności, lecz dziś już rzecz pewna, iż nieustraszonego wódz Kubańczyków utracił życie w jednej z bitew, stoczonych ostatniemi czasami.

Antonio Maceo był duszą powstania na Kubie. Wpływ, który na swych ziomków wywierał, jest łatwym do wytłumaczenia. Jego ojciec przez całe życie wojował z Hiszpanami i bez ustanku urządził im spiski. Z jedenaściami jego synów, dziećmiu zginęło w powstaniu, które wybuchło w roku 1868 i trwało sześć miesięcy. Dwaj pozostali przy życiu członkowie tej licznej rodziny, Jose i Antonio, odznaczyli się tem, iż zaprotestowali przeciwko traktatowi pokoju, zawartemu pomiędzy marszałkiem Martinezem Camposem a rządem powstającym. Po długiej, beznadziejnej walce, obaj bracia schronili się do Stanów Zjednoczonych.

Gdy wybuchła rewolucja w r. 1895, opinia publiczna przeznaczyła obu braciom Maceom stanowiska naczelne. Jose, który zdawał się łagodniejszy, zawsze istniejące pomiędzy ludźmi białymi a kolorowymi, chociaż sam był mulatkiem, cery dość ciennej, potrafił zgromadzić koło siebie zastępy ludzi białych. Pewien młody Anglik, który przez czas dłuższy bawił na placu boju powstańców, opowiada, iż w bezpośrednim otoczeniu Josego Maceo poznał się z synami najbogatszych plantatorów, inżynierami, lekarzami i prawnikami. Ten szlach, złożony z kwiatu młodzieży kubańskiej, popierał z zapałem kampanję, której taktyka zasadała się przeważnie na paleniu plantacji trzciny cukrowej. Zapalniejszy do walki i ruchliwszy Antonio Maceo zaprzagnął zostać Bohawem Kuby. Ten mulat wysokiej postaci, szerokiej ramion, miał preleńsję, iż jest człowiekiem cywilizowanym. Ten wojak o rysach regularnych, z brodą sta-

rannie pielęgnowaną, z oczyma błyszczącymi po za złotymi okularami, nie odpowiadał pojęciu, jakie średni Europejczyk wytwarza sobie o przywódcy powstańców na Kubie. Wprawdzie ciemna cera, oraz broda i włosy kręcone nie pozostawiały żadnej wątpliwości co do pochodzenia afrykańskiego. Maceo nie przedstawiał jednak wybitnego typu mulata, jak większość jego towarzyszyów broni.

Antonio Maceo miał na powstańców wpływ nieograniczony. Posiadał on sztukę zyskiwania posłuszeństwa u czarnych, których umiał nakłaniać zarówno do poświęceń, jak do postuszeństwa. Wiedział, iż negrowie biją się dobrze tylko wtedy, gdy mają puste żołądki. Obfity pokarm czyni ich leniwymi i niedołężnymi. To też nielitościwy „rabecilla“ skazywał ich zawsze na dwudniowy post, nim wyprowadził na nieprzyjaciela. Zwyczaj ten miał przed bitwą decydującą podwójną korzyść; podniecał zapał żołnierzy i upraszczał sposób zaopatrywania w żywność.

Odwagi osobistej Maceo niepodobna podawać w podejrzenie. Sami Hiszpani są narodem zbyt rycerskim, aby nie oddać sprawiedliwości nieustraszonemu wrogowi, który zginął z bronią w ręku. Podczas gdy waleczny mulat prowadził walkę w prowincji Pinar del Rio i robił od czasu do czasu wycieczki do prowincji Hawany, Maksym Gomez wypowiedział wojnę plantacjom cukrowym i założył główną kwatery w nieprzebranych lasach prowincji wschodnich. Gomez jest kreolem rasy europejskiej i, rzecz rzadka w Antyllach, w jego żyłach nie płynie kropla krwi afrykańskiej. Z tego powodu wydaje się Negrom zawsze trochę podejrzany. Wzmiankowany wyżej Anglik chwali w piśmie *Frank Leslie's Popular Monthly* mądrość, odwagę, ludzkość i dyskretyję tego starego wojaka, który nie lubi daremnego przelewu krwi.

Maksym Gomez stosuje w praktyce strategię najodpowiedniejszą dla człowieka w jego wieku.

Zabarykadowany w prowincji Puento Principe, będącej z natury niezdobyta fortecą, dzięki nieprzystępnym skalom, stary wódz oczekuje cierpliwie, co mu przyniosą wypadki.

„Meloda Kubańczyków“ — pisze współpracownik *Frank Leslie's Popular Monthly* — polega na tem, ażeby mało się bić, a dużo maszerować, męczyć nieprzyjaciela, a oszczędzać amunicję, w którą nielatowo jest się zaopatrywać.

Udział kobiet w walce powstańczej jest dość znaczny. Ta interwencja pięknej połowy rodzaju ludzkiego w wojnie domowej jest dowodem wielkiego rozjutraenia, panującego między mieszkańcami Kuby. Na kuli ziemskiej najmniej przygotowanymi do zawodu żołnierskiego są mieszczanki Kuby. Te piękne kreolki o oczach czarnych i wilgotnych, o rysach nieposzlakowanej czystości i cerze matowej, białosci kamelji, te odaliski Nowego Świata posiadają najmniej zdolności do znoszenia trudów kampanji. Pilnowane przez matki w dzieciństwie, od chwili zawarcia małżeństwa nie wydalają się nigdzie bez swych panów i mężów, a przynajmniej bez odwieznego, który pełni podwójną rolę: stróża nieruchomości i personelu kobiecego w domu.

Jakim więc sposobem tym czarującym samotnikom mogłaby przyjść do głowy myśl uzbrojenia się w karabin i obozowania pod odkrytym niebem w nieprzebranych lasach?

A jednak w okresie powszechnego ruchu kobiety kubańskie zacięgały się licznie pod sztandary powstańcze. Na czele jednego z oddziałów stanęła pani Adela Azeny de Pilito. Była to piękna kobieta, rysów regularnych, zżywni oczyma. Przez kilka tygodni nazwisko jej było głośnie w Ameryce, a fotografie rozdawiano w New-Yorku. Sądzono przez chwilę, iż bohaterka ta zagarnie sławę Maceo i Gomez, lecz wypadki nie sprzyjały jej, kubańska Joanna d'Arc skończyła karierę w stopniu kapitana.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertuar teatralny. W teatrze hr. Skarbka: Dziś we czwartek po raz piąty „Jaś i Malgosia“, opera w 3 aktach, a 5 odsłonach Engelberta Humperdincka; jutro w piątek popołudniu o godzinie 3 przedstawienie rozpocznie „Złoty cieciec“, komedia w 1 akcie Stanisława Dobrzańskiego; nastąpi „Fotografia Jędrusia“, komedia w 1 akcie Zygmunta Przybylskiego; zakończy „Nowy rok“, krotoczwila ze śpiewami i tańcami w 1 akcie I. S. Jasińskiego; wieczorem o godzinie pół do 8 „Czarodziej z nad Nilu“, opera komiczna w 3 aktach Wiktora Herbeza; w sobotę popołudniu o godzinie 3 dla młodzieży szkolnej „Hulaj dusza“, widowisko sceniczne w 5 aktach Adolfa Walewskiego; wieczorem o godzinie pół do 8 „Jaś i Malgosia“, opera.

Dyrekcja teatru lwowskiego zaangażowała zaszczytnie znanego muzyka i kompozytora p. Adama Wronskiego, byłego dyrektora tow. muzycznego w Kolomyi. Objęcie on posadę kapelmistrza obok p. Jareckiego, dyrektora opery i będzie kapelmistrzem koncertów orkiestry w antrakciech i dyrygentem operki. Zaangażowanie tak wybornego muzyka, jak p. Wronski, do orkiestry teatralnej, przyczyni się niezawodnie do jej podniesienia. Dyrekcja teatru pogratulować należy tak cennego nabytku.

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Wezorem wieczorem odbyły się w gmachu sejmowym posiedzenia komitetów centralnych przedwyborczych dla Galicji wschodniej i zachodniej.

Komitet centralny dla wschodniej części kraju wybrał w miejsce s. p. Dembowskiego, drugim wiceprezsem komitetu posła Stanisława hr. Stadnickiego.

Komitet centralny dla zachodniej części kraju zajmował się sprawami organizacyjnymi.

Voce della Verità donosi, iż papież przyjmując na audjencji oficerów dawnej armji papieskiej, którzy mu składali noworoczne życzenia, rzekł, iż spodziewa się, że wkrótce będzie mógł ich zobaczyć na dawnych stanowiskach. Znaczy to, iż papież żywi nadzieję, że stonunski tak się zmieni, iż będzie mógł mieć własną armję. Watykański organ *Osservatore Romano* nie wspomina ani słowem o tem przemówieniu papieskim.

Królowa serbska Natalja zapowiedziała swe przybycie do Belgradu, na dzień 8. stycznia. Zdaje się, że przyjdzie wreszcie między Natalją a Milanem do ostatecznej zgody, której zawarcia pragnie gorąco król Aleksander.

Z sejmów krajowych.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Wiedeń 30. grudnia. Scena, jaka się rozegrała między pp. Benediktem a Schneidorem, znalazła doskonałe pendant w pełnej izbie.

P. Lucger złożył wniosek nagły wybrania komisji dyscyplinarnej, marszałek jednak nie pozwolił go odczytać, motywując to tem, iż całe zajście wydarzyło się nie w samej izbie (*okropny halas wśród antysemitów*).

P. Lucger oświadcza, iż nie dopuści do dalszych rozpraw, dopóki ta kwestja załatwiona nie będzie.

Marszałek ulega w końcu i odczytuje wniosek, który brzmi: „Na dzisiejszem posiedzeniu posłów z kurji miasta wolał poseł Benedikt kilkakrotnie do posła Schneidera; na przyszłość będzie pana polickozwał!“ Takie postępowanie zdradza takie nędzne poczucie i jest dowodem tak ogromnego braku wykształcenia, że posłowi Benediktowi musi być ze strony samego sejmum wymierzona należna mu nagana. Niżej podpisani stawiają wniosek: sejm uchwała: — posłowi Benediktowi wyraża się z powodu jego niewłaściwego zachowania się podczas obrad posłów z kurji miasta sejmum dolno-austriackiego najgłębsze obrzucenie i nagana.“

P. Benedikt oświadcza, iż go sprowokowano i wprawiono w gniew. Protestuje przeciwko zarzutom o brak wykształcenia. Musiałem — rzekł — uciec się do takiej obrony, gdyż imna nie posiada tutaj żadnego znaczenia.

P. Kopp w dłuższem przemówieniu wystawia słowa Benedikta o polickozwaniu jako usprawiedliwione wskutek niewłaściwych prowokacji.

Ks. Auersberg oświadcza, iż on i jego stronnictwo są wprawdzie zdania, że cała ta sprawa nie należy przed forum izby, że jeżeli jednak ma się odbyć głosowanie, to muszą głosować za nagana.

Po dłuższej dyskusji nagana uchwalono. Za nią głosowali chrześcijańsko-socjalni, niemiecko-narodowi i właściciele wielkich posiadłości.

Praga 30. grudnia. W sejmie przyjęto przewizorium budżetowe przeciwko głosom niemieckich narodowców. Ci ostatni uskarżali się, iż przyspieszone postępowanie w sprawie bezpośrednich wyborów w kurji gmin wiejskich stało się niemożliwym i dla tego atakowali inne stronnictwa, które zarzuty odpięrały. Sejm odrzucił.

Opawa 30. grudnia. Po przyjęciu nagłego wniosku w sprawie bezpośrednich wyborów w kurji gmin wiejskich sejm odrzucił.

Berno morawskie 30. grudnia. Sejm odrzucił.

Wiedeń 30. grudnia. Poseł Philippowicz zwalczał szczeniocięcznie przewizorium budżetowe, jako za długie, przyczem napadał na stronnictwo liberalne, ponieważ, zdaniem jego, ono ponosi winę zabagnienia stosunków parlamentarnych. Politycy socjalni śledzili z sympatją ruch antysemitki na korzyść ożywienia życia konstytucyjnego. Teraz oto antysemita się pierwszy, którzy na pół roku chcą rządować pozostawić całą gospodarkę krajową.

Po dłuższej dyskusji zmodyfikowali antysemita swój wniosek na trzy miesiące przewizorium, co też przyjęto.

P. Vergani postawił wniosek na wykluczenie żydowskich stenografów z sejmum.

TELEGRAMY

„Dziennika Polskiego“

Wiedeń 30. grudnia. Ministrowie Glanz i Guttenberg wyjechali do Budapesztu.

Wiedeń 30. grudnia. Jak słychać, ustąpienie hr. Versey'a ze stanowiska oemistrza dworu arcyksięcia Józefa ma stać w związku z przemówieniem, jakie arcyksiężna Marja Dorota, żona ks. Filipa Orleańskiego, wygłosiła do deputacji kobiet francuskich.

Sofja 30. grudnia. Dwaj komendanci, którzy tu z prowincji zawezwano, aby objawiali swe zdanie w kwestji emigrantów, oświadczyli, że złożą natychmiast swoją rangę, jeżeliby emigranci napowrót do armji bułgarskiej wcieleni zostali.

Oświadczenie to stoi w związku z wiadomościami, przez stery opozycyjne szerzonymi, iż oficerom, emigrantom bułgarskim, już w Rosji nadane zostaną rangi pułkowników, tak, że ich tylko z rangą pułkowników do armji bułgarskiej wcielić będzie można.

Sofja 30. grudnia. W procesie Stanbulowa starał się obrońca Tufekczewa dr. Danew udowodnić, iż jego klient nie był ani inspiratorem, ani współuczestnikiem morderstwa i żądał uwolnienia go.

Orszakow, obrotnica Georgjewa charakteryzował list Stanbulowa jako wypływ chorobliwej wyobraźni. Stanbulow postępował według zasad tyranów. Oskarżenia rządu i księcia przez Stanbulowa nie można przeczyć brać na serio. Żądał w końcu również uwolnienia oskarżonego.

Belgrad 30. grudnia. Dzisiaj wyjdzie ukaz królewski, zawierający budżet na rok 1897. Nowa skupużyna zwołana będzie dopiero po świętach wielkanocnych.

Belgrad 30. grudnia. Nowy gabinet ukonstytuował się następujący sposób: Simics — prezydent i sprawy wewnętrzne; jeneral Miskowics — wojna; Velimirovics — roboty publiczne; Vuics — finanse; Mika Gjorgjevics — sprawy wewnętrzne; Andra Nikolicics —

oswiata; Kleics — rolnictwo; Milovanovics — sprawiedliwość.

Belgrad 30. grudnia. Z członków nowego gabinetu koalicyjnego należą Vuics, Nikolicics, Milovanovics i Gjorgjevics do stronnictwa radykalnego.

Petersburg 30. grudnia. Bawi tutaj Apuchtin.

Wiedeń 30. grudnia. Jedno z turejszych pism donosi, iż klub demokratyczny w Budapeszcie, dozwiedziwszy się od Kronawetera, iż ksiądz Stojalowski przesładowany jest ze względów politycznych, poczynił kroki celem uwolnienia go z więzienia.

Budapeszt 30. grudnia. Dr. Korotnai, oskarżony o kradzież u wdowy Patsu, został skazany na trzyletnie ciężkie więzienie.

Bilbao 30. grudnia. Parowiec „Carranza“ wpadł około przylądka Ajo w Hiszpanji na skały i zatonął. Szczęś osób z załogi uratowano, piętnaście zaginęło.

Stambul 30. grudnia. Dwa tysiące rezerwistów marynarki demonstrowało wczoraj przed arsenałem, wyprawiając halasy i rozruchy. Powodem demonstracji było naprzód zaleganie żołdu, a następnie ta okoliczność, że z powodu braku statków transportowych odsyłają ich do miejsca rodzinnego małemi partjami. Władze zaledwie z trudem zdołały uspokoić demonstrantów, przyrzekając im, że wkrótce życzenia ich spełnione zostaną.

Telegramy giełdowe i targowe.

Lwów 30. grudnia.
Taryf złożony. Pszonica na wiosnę od 8 64 do 8 70, na jesień od — do —, owies na wiosnę od 6 36 do 6 38, na jesień od — do —, kukurydza od 4 23 do 4 25, żyto na wiosnę od 7 31 do 7 33, na jesień od — do —, rzepak zimowy od 13 15 do 13 25, jesienny od 11 90 do 12 —.

Spirytus. Od 15 10 do 15 30
Nafta za 100 kilogr. kaukaska raf. bez be, czki loco Tryest transito od 5 — do 5 20, galijski stand. white loco Wiedeń od 19 05 do 19 10, przejrzysta od 19 50 do 20 —, „Kaiserol“ od 20 — do 20 50, amerykańska od — do —.

Tłuszcze za 100 kilogr. smalec wiewprzowy krajowy wraz z beczką od 53 — do 54 —, słonina biała bez opakowania od 52 — do 53 —, Łój od 25 — do 25 50.

Giełda pieniężna. Wczoraj po zamknięciu giełdy wczoraj notowano: Kredyty 376 50, Weg. Kredyty 413 50, Anglobanki 157 75, Wiedeński „Bankverein“ 260 —, Unjony 296 10, Landenbank 249 75, Sztachany 362 10, Lombardy 91 50, Elbthalne 274 50, Kolej północno-zaciodni 269 50, Tytuuniowe 146 —, Rima 288 50, Aljony 87 10, Renta najowa 101 40, Weg. renta koronowa 99 20, Losy tureckie 51 60, Marki niemieckie 58 83.

Berlin 30. grudnia. Giełda wczorajsza wczoraj: kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński, tak zwane *Wienner Parität*). Kredyty 236 — (375 71), Sztachany 153 50, (360 40), Lombardy 39 50 (92 27), Disconto 210 60. Usposobienie silne.

Frankfurt 30. grudnia. Giełda wczorajsza wczoraj: kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają kurs porównawczy wiedeński, tak zwane *Wienner Parität*). Kredyty 318 87 (376 52), Sztachany 305 50 (361 17), Lombardy 80 58 (92 80), Laura 157 —, Harpener 165 —, Disconto 210 —. Usposobienie silne.

Telegram giełdowy.

Wiedeń, dnia 30. grudnia godz. 2 min. —
Akcje kredytowe 378 — Galię. obl. prop. 97 50
Aljony 46 80 Wied. losy — —
Kredyty wag. 415 — Akcje tyton. 146 —
Anglobanki 158 — z roku 1893 97 10
Unjony 293 — z roku 1893 97 10
Ludwiki — Elbthalne 275 50
Nordbany — Landenbanki 250 —
Lombardy 92 — Renta złota wag. 122 50
Wiosy tureckie 51 60 Bankvereiny 259 50
Staatsbany 363 75 Wspólna renta p. — —
Czerwiowieckie 290 50 Juble 127 50

Z izby handlowej i przenysłowej.

Lwów 30. grudnia 1896 r.

I. Akcje za sztukę: Kolej gal. Karola Ludwika po 200 zł. m. k. 210 — do 219 —, Kolej Lwów-Czern. Jassy po 100 zł. w. a. do 287 — w srebr. 291 —, Banku hipot po 200 zł. w. a. I. emisji 386 — do 396 —, Banku kred. galic. po 200 zł. w. a. 210 — do —, Galierni w Rzeszowie po 200 zł. w. a. 200 — do 203 —, Fabryki wagonów w Sanoku przedtem Lipińskiego po 500 koron — 250 zł. w. a. 250 — do 260 —.

II. Listy zastawne za 100 zł.: Banku hipot. gal. 5% w. a. wylosował, z 10% prem. 110 40 do 110 80, Banku hipot. gal. 4 1/2% w. a. los. w 50 lat 99 30 do 100 50, Banku hipot. gal. 4% w. a. losow w 70 lat po 290 koron 96 70 do 97 40, Banku krajowego 4 1/2% w. a. los. w 50 lat 100 50 do 101 20, Banku krajowego 4% w. a. los. w 50 lat 97 50 do 98 20, Tow. kredyt. galic. ziemsk. 4% (I. emisja) 97 60 do 98 20, 50w. kredyt. gal. ziem. 4% los. w 4 1/2% lat. 97 50 do 98 20, Tow. kredyt. galic. ziem. 4% los. w 56 lat 97 40 do 98 10.

III. Obliggi za 100 zł.: Galię. funduszu propinacyjnego 4% w. a. 97 50 do 98 20, Bukow. funduszu propinacyjnego 5% w. a. 102 50 do —, Kom. Banku krajowego 5% w. a. II. em. 102 — do 102 70, Komunalne Banku krajowego 4 1/2% w. a. III. em. 100 — do 100 70, Pożyczki krajowej 6% w. a. 105 — do —, Pożyczki kraj. 4 1/2% w. a. 97 — do 97 70, Pożyczki kraj. 4% w. a. z roku 1891 97 — do 97 70, Pożyczki kraj. 4% po 200 koron — 100 zł. w. a. z roku 1893 97 — do 97 70, Pożyczki 4% gminy miasta Lwowa 97 — do 97 70.

IV. Losy. Miasta Krakowa od 27 50 do 29 —, Miasta Stanisławowa od 42 — do —.

V. Monety. Dukaty ces. 5 65 do 5 75, Napoleon'or od 9 50 do 9 60, Polimerjal 3 60 do —, Rubel ros. srebrny 1 20 — do 1 25 —, Rubel ros. papierowy 27 — do 1 28 — 100 marek niem. 58 70 do 59 10.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 30. grudnia 1896 r.
HOTEL ŻORZA. M. Cienka z Wodnik, J. Kellermann z Kaniężan, B. Poray-Zakie z Krakowca, J. hr. Mycielski z Przeworska, J. hr. Bauludy z Grodziska, Ks. J. Słonkowski z Chyrowa, E. Goste z Przemysła, M. hr. Piniński z Koszyłowca.
HOTEL EUROPEJSKI. Br. Horoch z Winiczek, A. Baczewski z Russociec, J. Schütz z Krakowa, K. Mochniński z Wołynia, M. Złitner z Bieliawy, Dr. Drużbicki z Prątkowic, J. de Stejski z Wiednia, K. Alzner ze Żółkwi, J. Żurowski z Myszkowa.

Nadesłane.

(Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nią odpowiedzialności.)

Czapki zimowe

we wszystkich gatunkach poleca: **Motylewski i Krzyszkowski**
Lwów, plac Marjacki liczbą 6.
obok Hotelu francuskiego.

M. JONASZ

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY
we Lwowie ulica Jagiellońska l. 8.
kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe, losy i monety po najkorzystniejszych cenach.

PROMESY

do ciągnięcia 5. stycznia 1897
na 3% losy austr. Zakładu kredytowego ziemskiego II. emisji, po 2 zł.
Główna wygrana 100.000 koron.
Uprasza się o wezwanie zamówienia, gdyż na dwa dni przed ciągnięciem z powodu wyczerpania zapasu, zlecenia z prowincji nie mogłyby być wykonane.

!! Odróżniajcie prawdę od blagi !!
Dwa medale zaślubił otrzymał S. W. Niemojowski za wyrob znakomitych tutek niekolejowych! — Takim oznaczeniem żadna fabryka tutek pozyczyć się nie może. Poleca się również tuteki klejone z prawdziwego papieru egiptowskiego. — Proszę żądać tutek Niemojowski! — Wszędzie do nabycia.

Dobrze na fortepianie grający nauczyciel poleca się do gry na fortepianie podczas zabaw karnawałowych.
Adres: ulica Polna l. 4, na I. piętrze.
H. Fröhlich.

Dr. Władysław Hojnacki

lekarz chorób kobiecych
h. elew-asystent kliniki ginekologicznej i lekarz kliniki chirurg. uniw. Jagiel. h. lekarz szpitala św. Łazarza, kilkadziesiąt lekarz Zakładu kąpielowego „Zejstów“, ordynuje od 3—5 (nieograniczenie od 8—9), Lwów ulica Kopernika l. 32. 2071 1—9

Lekarz chorób kobiecych i akuszer

Dr. Leopold Schellenberg
h. operator kliniki położniczo-ginekologicznej profesora Chroliaka we Wiedniu, h. asystent król. kliniki chirurgicznej prof. Mikulicza we Wrocławiu, h. lekarz kliniki chorób wewnętrznych prof. Nothnagla we Wiedniu, osiadł we Lwowie i ordynuje przy ulicy Kopernika l. 23, od 3. do 5. popołudniu. (Dla ubogich od 9. do 10. przed poł. bezpłatnie. JBL bezpł. 1315 1—2)

Kalendarz humorystyczny i informacyjny

